

PATIËNT

(The patient)

Eenakter

door

AGATHA CHRISTIE

vertaling

E. Loot-Verlee

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **PATIËNT** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **AGATHA CHRISTIE** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 1963 by Agatha Christie

Copyright: © 1963 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **9** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

LANSEN - technicus van het ziekenhuis

VERPLEEGSTER

DR. GINSBERG - arts

INSPECTEUR CRAY

BRYAN WINGFIELD - echtgenoot van de patiënt

EMMELINE ROSS - zuster van de patiënt

WILLIAM ROSS - broer van de patiënt

BRENDA JACKSON - secretaresse van Brian Wingfield

DE PATIENT

DECOR:

Een privé-kamer in een ziekenhuis. Een herfstmiddag. In de linkerwand zijn twee paar klapdeuren. In de achterwand is een groot raam (1) met luxaflex die naar beneden is maar niet dicht. Rechtsachter, half voor het raam is een met gordijnen afgeschut gedeelte (2) maar de gordijnen zijn open. Hier staat een kast. Rechtsmidden staat een elektrisch apparaat (3) met wijzertjes, een rood lampje enz. Een ziekenhuiswagentje (4) met sputumbakjes e.d. staat achter voor het raam. Linksvoor staat een bureau (5) met een telefoon en een bureaustoel erachter. Voor het bureau staan 4 stoelen in een halve cirkel. Deze stoelen horen niet in de kamer maar zijn met een bepaald doel daar neergezet. Op rechterwand is een stopcontact (6).

Als het gordijn op gaat is Lansen in een witte ziekenhuisoverall bezig met het elektrisch apparaat. De zuster, een lange knappe vrouw, is bezig bij het ziekenhuiswagentje. De telefoon gaat. Dr. Ginsberg komt op en gaat naar de telefoon.

GINSBERG: Het is in orde zuster, ik neem hem wel. *(in de telefoon)*
Ja? O inspecteur Cray, goed. Vraag maar of je boven komt. Kamer veertien, ja. Bedankt. *(naar elekt. apparaat)* Hoe ver ben je ermee Lansen, is het gelukt?

LANSEN: Ja, alles werkt. De stekker gaat straks hier in het stopcontact. *(wijst naar een stopcontact rechts)*

GINSBERG: Je weet het toch wel zeker, hè? Er mag niets fout gaan.

LANSEN: Honderd procent. Alles is prima in orde.

GINSBERG: Goed. Nee, niet zo formeel zuster. Als we deze stoel nou daar zetten. En deze daar, tegen de muur. *(Ginsberg af)*

VERPL.: Ja dokter. *(pakt een stoel)*

LANSEN: Voorzichtig! *(pakt stoel over en zet hem tegen de muur)*

VERPL.: Wat is dat voor een apparaat?

LANSEN: *(grijnst)* Een nieuw elektrisch speelgoedje.

VERPL.: O. *(vaag)*

LANSEN: Jullie verpleegsters hebben ook geen greintje respect voor de wetenschap. *(inspecteur Cray komt binnen gevolgd door Dr. Ginsberg)*

INSP.: Goedenmiddag.

LANSEN: Goedenmiddag inspecteur.

INSP.: Is dit het apparaat?

GINSBERG: Ja, we hebben het uitvoerig getest inspecteur.

LANSEN: Het werkt prima. Je hoeft er bij wijze van spreken maar naar te kijken.

GINSBERG: Bedankt Lansen, we laten je wel roepen als we je nodig hebben. *(Lansen af)* Heeft zuster Cartwright de patiënt gereed?

VERPL.: Ja dokter, helemaal klaar.

GINSBERG: *(tegen insp.)* Zuster Bond zal me tijdens het experiment terzijde staan.

INSP.: O prima. Dat is heel aardig van u.

VERPL.: Dat is niet meer dan vanzelfsprekend inspecteur. Ik zal alles doen wat ik kan om te helpen. Als ik geweten had dat mevrouw Wingfield zo depressief was, had ik haar nooit alleen gelaten.

GINSBERG: Niemand beschuldigt u ergens van zuster. *(tegen insp.)* Zijn de anderen intussen al gearriveerd?

INSP.: Ja. Ze wachten beneden.

GINSBERG: Alle vier?

INSP.: Alle vier. Bryan Wingfield, Emmeline Ross, William Ross en Brenda Jackson. Ze kunnen nergens heen, ik heb overal mijn mannetjes staan.

GINSBERG: U moet goed begrijpen inspecteur, dat het welzijn van mijn patiënt boven alles gaat. Zodra ik in de gaten krijg dat het experiment een verkeerde kant opgaat, dat ze een terugslag krijgt, dan stop ik ermee. Heeft u dat ook goed begrepen zuster?

VERPL.: Ja dokter.

INSP. : Natuurlijk, natuurlijk. U denkt toch niet dat het gevaarlijk is?

GINSBERG: Als ik dat dacht zou ik het experiment nooit toestaan. De toestand waarin mevrouw Wingfield verkeert heeft voornamelijk een psychologische oorzaak. Het gevolg van een ernstige schok. Haar temperatuur, hartslag en pols zijn weer normaal. Zuster, u kent de familie al. Wilt u zo vriendelijk zijn ze even te gaan halen. Als ze vragen stellen dan verwijst u ze maar naar mij.

VERPL.: Ja dokter *(af)*

INSP.: Nou, daar gaan we dan.

GINSBERG: Ja.

INSP.: Hopelijk hebben we een beetje mazzel. Heeft een van de vier haar al mogen bezoeken?

GINSBERG: Haar man natuurlijk, en haar broer en zuster eventjes. Tijdens die bezoeken was er altijd een zuster in de kamer. Alleen Brenda Jackson heeft haar nog niet bezocht.

INSP.: Juist. Dokter, als ze straks boven komen wilt u dan een kort inleidend praatje houden?

GINSBERG: Zeker, als u dat wilt. Ik zie hier dat mevrouw Wingfield van het balkon van de tweede verdieping is gevallen. *(leest het dossier)* Klopt dat? INSP.: Ja dat klopt.

GINSBERG: Een wonder dat ze niet dood is. Alleen maar verwondingen aan het hoofd, een schouder ontzet en een gebroken linker been. *(verpi. op. achter haar aan komen Bryan Wingfield, William Ross en Emmeline Ross)*

GINSBERG: Goedenmiddag, meneer Wingfield.

WINGF.: U heeft ons laten komen, er is toch niets... Ik bedoel, mijn vrouw? Er is toch geen slecht nieuws?

GINSBERG: Nee meneer Wingfield, er is geen slecht nieuws.

WINGF.: Goddank, toen uw telefoontje kwam dacht ik dat haar toestand was verslechterd.

GINSBERG: Nee, niet verslechterd, maar helaas ook niet verbeterd.

EMMELINE: Is mijn zuster nog steeds buiten kennis?

GINSBERG: Uw zuster kan niet bewegen en spreken.

EMMELINE: Het is afschuwelijk, gewoon afschuwelijk.

INSP.: Is juffrouw Jackson ook met u meegekomen?

WINGF.: Ze liep net achter ons. (*Brenda Jackson komt binnen*) Dokter Ginsberg, dit is mijn secretaresse juffrouw Jackson.

GINSBERG: Goedenmiddag.

ROSS: Arme Jenny. Vreselijk wat er gebeurd is, af en toe denk ik dat het misschien beter geweest was als ze meteen .....

WINGF.: Nee! O God nee, alles maar dat niet!

ROSS: Ik weet hoe je je voelt Bryan, maar zoals ze nu is heeft ze ook geen leven. Een plant die ademhaalt.

GINSBERG: Er is nog steeds hoop voor uw zuster, meneer Ross.

BRENDA: Ze blijft toch niet zo? Ik bedoel, ze wordt toch wel weer beter?

GINSBERG: In dit soort gevallen is het heel moeilijk om te voorspellen of een patiënt nog beter wordt. Lichamelijk zal ze genezen, ja.

WINGF.: Maar kan ze dan niet helemaal beter worden? Weer helemaal zichzelf worden?

GINSBERG: Dit is een terrein waar we nog weinig vanaf weten. Mevrouw Wingfields verlamming is het gevolg van een vreselijke schok.

EMMELINE: En dat komt door haar ongeluk?

GINSBERG: Haar ongeluk was de ogenschijnlijke oorzaak ja.

ROSS: Hoezo ogenschijnlijk?

GINSBERG: Mevrouw Wingfield moet vreselijke angsten hebben gehad voor ze van het balkon viel. Haar verlamming zit hier, in haar geest.

WINGF.: U wilt toch niet zeggen... U denkt toch niet dat mijn vrouw zelfmoord wilde plegen? De inspecteur heeft dat ook gesuggereerd, maar daar geloof ik absoluut niets van.

INSP.: Ik heb niet gezegd dat het zelfmoord was, meneer Wingfield.

WINGF.: U zal toch wel in die richting denken, anders blijft u niet als aasgieren in de buurt rondhangen.

INSP.: Wij willen absolute zekerheid over de oorzaak van dit ongeluk.

ROSS: Mijn God, het is toch allemaal heel simpel. Mijn zuster is al maanden ziek, ze is zwak, staat voor de eerste keer op, gaat naar het balkon, leunt over de balustrade, wordt duizelig en valt naar beneden. Die balustrade is erg laag weet u.

EMMELINE: Rustig William, je hoeft niet te schreeuwen.

ROSS: Jij hebt makkelijk praten Bunny, maar ik word gek van die hele kwestie. (*tegen Ginsberg*) Denkt u dat wij het leuk vinden de politie op ons dak.

WINGF.: Kom nou Bill, als er iemand reden tot klagen heeft dan ben ik dat wel en ik doe het niet.

BRENDA: Waarom heeft u ons hier laten komen inspecteur?

INSP.: Een ogenblik juffrouw Jackson. *(tegen Emmeline)* Juffrouw Ross, zou u mij wat meer over uw zuster kunnen vertellen? Had ze last van depressies?

EMMELINE: Ze was nogal gauw nerveus, gespannen.

ROSS: Daar ben ik het absoluut niet mee eens.

EMMELINE: Mannen hebben dat soort dingen niet in de gaten. Ik weet waar ik over praat. Ik denk dat het heel goed mogelijk is, inspecteur, dat ze door haar ziekte erg down en depressief was geworden en dat samen met nog andere dingen waar ze zich zorgen over maakte... *(Brenda wil weggaan)*

INSP.: Waar gaat u naar toe juffrouw Jackson?

BRENDA: Ik ga weg. Ik hoor niet bij de familie. Ik ben alleen maar meneer Wingfields secretaresse. Ik zie het nut van deze bijeenkomst niet in. Ze hebben me gevraagd mee te komen, maar als u steeds weer over dat ongeluk begint, of het nou wel of geen ongeluk was, dan snap ik echt niet waarom ik zou moeten blijven. *(wil af)*

INSP.: We zullen het niet enkel over dat ongeluk hebben juffrouw Jackson. We willen graag een experiment proberen.

BRENDA: ...Een experiment? Wat voor experiment?

INSP.: Dokter Ginsberg zal het uitleggen. Gaat u alstublieft zitten. Aan u het woord, dokter Ginsberg.

GINSBERG: Ik kan misschien beter eerst even kort samenvatten wat we weten. Mevrouw Wingfield leed de afgelopen twee maanden aan een raadselachtige ziekte. Volgens haar arts, dokter Horsefield was er geen duidelijke diagnose te stellen. Er was een zuster in huis om haar te verzorgen. Uiteindelijk ging 't iets beter. Op die bewuste dag, precies tien dagen geleden, was mevrouw Wingfield na de lunch opgestaan. Omdat het een mooie dag was had de zuster haar in een stoel bij het open raam geïnstalleerd. Ze had een paar boeken en een radiootje neergezet en daarna ging ze, zoals altijd 's middags, een wandelingetje maken. Naar wat er verder die middag gebeurde kunnen we slechts raden. Om half vier werd er een schreeuw gehoord en juffrouw Ross, in de kamer beneden, zag iemand langs het raam naar beneden vallen. Het bleek mevrouw Wingfield.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto